

Kunstenaarswandeling Origineel Sweel

Beschrijving

Door de eeuwen heen hebben veel kunstenaars zich in Zweeloo en omliggende brink- of esdorpen laten inspireren. Daarom vormen Aalden, Benneveld, Meppen, Wezup en Zweeloo samen Kunstenaarsdorp Zweeloo, behorend tot de Europese groep van EuroArt dorpen. Stichting Kunstenaarsdorp Zweeloo zet zich in voor het behoud van de bijzondere waarden van Zweeloo en omliggende dorpen als kunstenaarsdorp, met kunst in de brede zin van het woord. Zij maakt daarbij dankbaar gebruik van de expositieruimte in de KunstenaarsHerberg, ter beschikking gesteld door Bistro Tante Sweel. Ook al ontbeert Zweeloo een fysiek museum, toch kan de stichting het hele jaar door mensen laten genieten van â??wat hier was en nog steeds isâ?•. Immers, zo zegt de stichting niet zonder trots: â??Ons museum is buitenâ?•. Voor meer informatie over kunstenaarsdorp Zweeloo klik hier.

Boompje wisselen van Max Liebermann

Rondwandeling

Stichting Kunstenaarsdorp Zweeloo heeft een boeiende wandelroute uitgezet door Zweeloo en Aalden, waarbij aandacht wordt geschonken aan het oude landschap met zijn Saksische boerderijen. Langs de route staan van april t/m oktober een tiental kopieÃ«n van schilderijen opgesteld van bekende schilders die in Zweeloo en Aalden hebben gewerkt, waaronder Max Liebermann en Vincent van Gogh. Ook wordt er aandacht besteed aan andere ambachten die nog in Zweeloo en Aalden worden uitgeoefend. Aandachtspunten, waaronder de schilderijen, zijn op het bijgaande kaartje met een nummer aangegeven. Tijdens de wandeling kunnen de aandachtspunten vanuit het gedownloade document op de telefoon â??opgehaaldâ?• worden. Bij het begin van de route zijn ook foldertjes verkrijgbaar.

De route start bij Bistro Tante Sweel, het voormalige logement van Jan en Lammechien Mensingh, waar Max Liebermann verbleef in 1882. Nu is het de gastvrije host van de KunstenaarsHerberg, waarvan de ingang aan de achterkant van het gebouw ligt. Loop van hieruit door tot aan het Van Goghpad, langs de oude boerderij.

Route naar Zweeloo

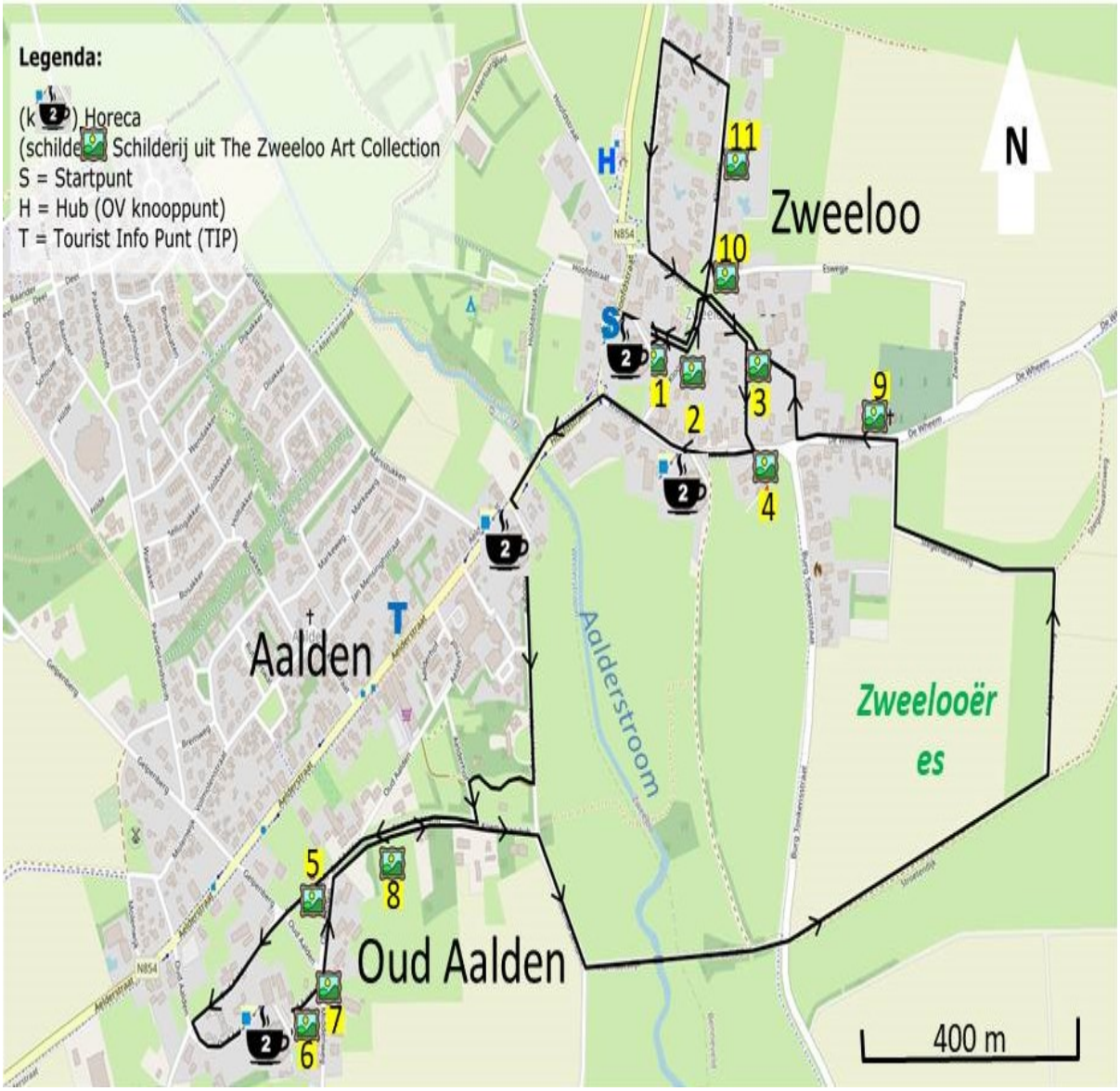
Het dorp Zweeloo is goed bereikbaar vanuit alle windrichtingen en ook met het openbaar vervoer. Op hub Zweeloo arriveren en vertrekken minimaal 1x per uur bussen vanuit en naar Assen/Beilen, Emmen en Hoogeveen. Vanuit hub Zweeloo is het slechts 2 minuten lopen naar het startpunt.

De Wever van Max Liebermann

Het kerkje van Zweeloo, vereeuwigd door Vincent van Gogh

Kunstroute Origineel Sweel. De nummers verwijzen naar kunstwerken genoemd in de routebeschrijving.

Contactgegevens

Herberg Bistro Tante Sweel

- Hoofdstraat 15
  7851 AA Zweeloo
- 0591 371 959

Knooppunten route

1Bistro Tante Sweel, Hoofdstraat 15

Start bij Bistro Tante Sweel, het voormalige logement van Jan en Lammechien Mensingh, waar Max Liebermann verbleef in 1882. Nu is het de gastvrije host van de KunstenaarsHerberg, waarvan de ingang aan de achterkant van het gebouw ligt. Loop van hieruit door tot aan het Van Goghpad.

2Van Goghpad

Sla hier rechtsaf en sta even stil bij het mooie gedicht (onderdeel van de Dichtersroute) over de gemiste ontmoeting tussen Vincent en Max. Loop het pad dat Vincent ook gelopen heeft en ontdek halverwege, op het info-bord, dat het stukje weiland rechts van u krek hetzelfde stukje grond is als die zo beroemde Bleek van Max Liebermann (1). Ook de kinderen die hij schilderde speelden hier â??boompje wisselenâ?•. Een voorstudie â??kind onder bomenâ?• is in 2020 door het museum in Assen aangekocht. Ook Van Gogh schilderde de fruitbomen die hier ooit stonden. Op de lindes na zijn alle bomen verdwenen maar u kunt nog wel genieten van de mooie tuinen links en rechts aan het eind van het pad, evenals van de blik op de brink van Zweeloo.

3Klooster

Aan het eind van het Van Goghpad ziet u schuin rechts op nummer Klooster 5 een van oorsprong â??gewoonâ?• huis uit ca. 1860, dat later door het aanbouwen van een schuur boerderij is geworden. In tegenstelling tot de boerderijen in deze streek staat hier de schuur haaks op het huis. Op het schilderij van Marion Mencke staat het huis centraal (2). U laat dit pand rechts liggen en slaat linksaf het Klooster in. Aan uw rechterhand passeert u het beeld van de godin Demeter, godin van de vruchtbaarheid. (Wladimir de Vries, 1970). â??s Zomers staat hierachter de Brinkenexpositie van Stichting Kunstenaarsdorp Zweeloo opgesteld.

4Marktstraat

U neemt de eerste weg rechts (Marktstraat) en passeert rechts een authentieke Drentse boerderij (met de schuur in de lengte van het huis). Zoals te zien op een schilderij van Janny Jalving (3) liep de weg vroeger rechtdoor, helemaal tot aan het kerkje en het kerkhof. Op het eind van de wandeling komen we hier vanuit de andere kant weer terug.

5Marktstraat

Nu slaat u de eerste weg rechtsaf (blijft Marktstraat) en loopt deze tot de splitsing bij de Kruisstraat. De Kruisstraat was in de vorige eeuw dÃ© winkelstraat van Zweeloo met bakker, groenteboer, schilder, loodgieter etc. Nu treft u hier diverse kunstenaars met hun ateliers aan.

6Kruisstraat

Steek, voordat u de Kruisstraat rechts inslaat, via het linker paadje voorzichtig over en kijk dan naar links. Dan ziet u wat Jan Bazuin in 1990 vastlegde in zijn schilderij â??de Wheemâ?• (4). De compacte schuur (van oorsprong een schaapskooi) waar u nu bij staat is het schildersatelier van Bert Robben, waar hij tevens workshops en cursussen geeft. Op uw route door de Kruisstraat passeert u aan de linkerkant bij nummer 15 het kunstwerk de Vaandeldrager (Willem Kind, 2001). Aan de rechterkant ziet u op nummer 6 het keramiekatelier van Patty Ament.

7Kruisstraat

Steek op de hoek van de Kruisstraat de kruising met het Klooster over. Met een beetje geluk ziet u naast Bistro Tante Sweel de oude lindeboom staan, die zowel door Liebermann als door Van Gogh is vastgelegd.

8Hoofdstraat

Sla bij de kruising linksaf de Hoofdstraat in en loop aan de linkerkant van deze weg. Op nummer 3 vindt u Elâ?? Papel, een atelier met papierkunst waar iedereen vrolijk van wordt. Steek voor het bruggetje de weg over â?? goed uitkijken! â?? en zie daar een informatiebord en rechts daarvan de Waterschapsbank. Vanuit hier heeft u een mooi uitzicht op de Aalderstroom met aan de overkant de nieuwbouw van lokale ondernemer Tasty Basics.

9Aelder Hooghe

Ga het bruggetje over en zie aan de overkant van de Aelderstraat GrandcafÃ© LiBo liggen. Wie dorst of trek heeft kan hier prima terecht. Vervolg uw route door net vÃ³Ã³r het cafÃ© links de Aelder Hooghe in te gaan. Op het grasveld voor het voormalig â??badhuisâ?• staat een bankje waarop u even kunt genieten van het uitzicht op het dal van de Aalderstroom.

10Aelder Hooghe

Neem hierna het eerste pad rechts (voetpad). Sla aan het eind van dit Aelder Hooghepad (met nieuwbouw passend in het landschap) linksaf en aan het eind weer rechtsaf, de Koemarsendrift op. Op nummer 4, aan de rechterkant vindt u Artelier Aelder Hooghe van edelsmid en beeldend kunstenaar Joke Holwarda. Als het bord aan de straat staat bent u van harte welkom in haar atelier om sieraden en kunstwerken van haar en haar gastexposanten te bekijken. Net voor u de Koemarsendrift verlaat, kunt u rechts nog het gedicht â??Bestemmingâ?• lezen. Rechtdoor lopend komt u vanzelf in Oud Aalden, waar u kunt genieten van de sfeer van weleer.

11Oud Aelden

Houd bij de splitsing rechts aan (we lopen het rondje Oud Aalden â??tegen de klok inâ?•) en zie links op de brink een van de bankjes staan van de wandelroute â??De Rode Draadâ?•. De bankjes zijn door Joke Holwarda ontworpen en gemaakt door houtzagerij Kroes uit Zweeloo. Omdat het hier vaak zo is dat â??alle kanten mooi zijnâ?• kun je op deze bankjes twee kanten uitkijken. Probeer maar eens en werp dan ook een blik op het kunstwerk midden op de brink van Aalden. Van een daarvan staat â??s zomers een paneel op dit stukje van de brink: â??Landschap te Aaldenâ?•, geschilderd door Claes Hendrik Meiners (5).

12Oud Aelden

Bij de kruising wederom rechtdoor en weg vervolgen. Rechts ziet u een wand van want. Wat dat inhoudt leest u op het informatiebord. Iets verderop aan de linkerkant passeert u de Waog (waag). Vervolg de weg en ga met de bocht mee naar links om in Oud Aalden te blijven. Het mooi gerestaureerde kleine boerderijtje links wordt bewoond door Paulien Klein Roseboom. In het atelier ernaast maakt zij beelden. Iets verder door aan de rechterkant ziet u het kunstwerk Kijk op de Es (6), van Leo Kaldenbach.

13Hoes van Hol An, Oud Aelden

U passeert rechts het Hoes van Hol-An. Een schilderij van dit Hoes, geschilderd door de Twentenaar Ferdinand Boersma (1906-1979) staat hier â??s zomers naast, als onderdeel van de Brinkenexpositie. Voordat u de weg vervolgt en met de bocht mee naar links gaat, ga even naar rechts (richting de Aalderes) en zie aan de linkerkant van de weg de achterkant van de authentieke boerderij op nummer 8, die sinds ca. 1780 vaak geschilderd is. Ook in 1952, door Jannes de Vries (7), maar toen in frisse heldere kleuren. Aan de rechterkant van de weg is een oude schuur verbouwd tot woonhuis, mÃ©t rieten dak. Geniet even van het uitzicht op de Aalderes en loop dan terug naar de brink waar het bankje en het kunstwerk â??De Brinkwisselâ?• staan. Sla weer rechtsaf en ontdek in de bocht dat u een prachtig zicht heeft op de objecten in de tuin van Leo Kaldenbach.

14Koemarsendrift

We lopen nu hetzelfde stukje langs de Koemarsendrift waar u al eerder geweest bent. Rechts heeft u een mooi zicht op de Aalderes, wellicht herkenbaar in een schilderij van Beatrix Copier (8), die vooral abstracte werken maakt. De, vaak kleine, tekeningen van Kees Verweij, die aan deze straat woont, zijn juist heel gedetailleerd en natuurgetrouw (8). Loop door tot aan de T-splitsing en vervolg de Koemarsendrift.

15Hormaatsdijk

Loop door tot de T-splitsing en ga linksaf de Hormaatsdijk op en over het bruggetje over de Aelderstroom. Volg vanaf hier de Dichtersroute, en steek de Burgemeester Tonkensstraat over om het zandpad in het verlengde van de Hormaatsdijk te volgen. Dit pad loopt langs de Stroeten, een reservaat van het Drentse Landschap.

U komt al snel het gedicht â??Vrumdenâ?• van Gerard Nijhuis tegen, in het Drents en verderop het gedicht â??De Stroetenâ?• van Martin Koster.

16Zweeloer Es, Stegenwantsweg

Ga hier linksaf de Stegenwantsweg op en zie het kerkje van Zweeloo tevoorschijn komen. Blijf de Dichtersroute volgen en ga linksaf naar het gedicht â??De prinses van Zweelooâ?•. Het graf van deze vrouw uit de vijfde eeuw na Christus, met veel bijzondere vondsten, kwam tevoorschijn bij afgravingen van een deel van de es, die rechts van u ligt.

17De kerk en de Wheem van Zweeloo

U gaat met de bocht mee naar rechts en loopt nu recht op het kerkje af. Dit gebouw is door de eeuwen heen door heel veel kunstenaars vastgelegd. Ook Van Gogh maakte er een tekening van (9), met een schaapskudde en een plaatsvervangend herder, omdat de originele net die dag in de gevangenis zat. We gaan hier linksaf, de Wheem op, maar als u nog een blik wilt werpen op het kunstwerk Finestra 9 in Vista van Joke Holwarda i.s.m. Aelder Hooghe Kunsten, ga dan door het hek, over het duivelsrooster, loop rechtdoor en ga voor de dikke boom rechtsaf.

18De smederij, Wheempad

Terug op de Wheem loopt u langs de oude smederij (met een gedicht over de smid Masselink) aan de rechterkant, verborgen achter twee hele dikke lindebomen. U gaat ter hoogte van de burgemeester Tonkensstraat rechtsaf het Wheempad op. U ziet aan uw linkerkant nog een hele mooie originele Drentse boerderij met een rijk gevulde boomgaard.

19Wheempad, Marktstraat, de oude pastorie

Waar het pad overgaat in de Markstraat ziet u rechts de â??Wheemâ?•. Hier stond vroeger de pastorie behorend bij het kerkje. Bij de afbraak van deze pastorie in 1959 werd het lijk gevonden van een Joodse onderduiker. Over het drama, dat zich hier gedurende de oorlogsjaren mogelijk heeft afgespeeld, kunt u lezen in de novelle â??De man met de rieten reiskofferâ?• van de plaatselijke auteur Jos Govaarts.

20Eindpunt Brink Kloosterstraat

U komt nu weer op de brink uit (Kloosterstraat). Hier stonden vroeger diverse boerderijen, met â??gelagkamersâ?• en was het twee keer per jaar â??handel en vermaakâ?• (veemarkt en kermis) zoals te zien op dit schilderij van Jan van Ravenswaay (10). U kunt hier nog even rusten op een (picnic-) bankje en via het Van Goghpad teruglopen naar het startpunt, Bistro Tante Sweel of â?¦ nog even rechtsaf het Klooster in voor een extra lus aan deze wandeltocht.

21Extra lus Het Klooster

Volg het Klooster in noordelijke richting. Aan het Klooster is Houtzagerij Zweeloo van Jan Kroes gevestigd, ontwerper en medebouwer van de Muzikant, de straatboog ter gelegenheid van Zuidenveld 2019.

22Kloosterdwarsweg

Het schilderij van de Wever van Max Liebermann (11) is waarschijnlijk in een van de boerderijen aan de rechterkant tot stand gekomen. Het mooie is dat Zweeloo nog steeds een weverij heeft: Handweverij Veldmann. Ga ter hoogte van nummer 17-19 (een van de oudere boerderijen van Zweeloo) de eerste weg links, de Kloosterdwarsweg, in.

23Kloosterdwarsweg

Aan het eind van de straat gaat u weer linksaf op de Kloosterdwarsweg en ziet u aan de rechterkant, op het grasveld, de Meditatieboom van Francois Geissmann overgebleven van het project Dorpsgezichten van Stichting Natuurkunst Drenthe.

24Marktstraat, eindpunt

Op het eind van de straat gaat u linksaf, de Markstraat in. Op de hoek staat het Verzetsmonument van Pieter Starreveld, 1989. Jaarlijks vindt hier de Dodenherdenking plaats. U passeert links het gezondheidscentrum met het kunstwerk, de Adders van Frans van Oldeniel, 1989. U bent nu weer op de brink waar u even kunt uitrusten of via het Van Goghpad teruglopen naar het startpunt, Bistro Tante Sweel, en daar iets gebruiken.